

TYÖSUOJELU MAATALOUSLOMITUKSESSA

Maatalouden lomituksen työsuojeluopas on kokonaan uudistettu. Oppaaseen on yhdistetty vuonna 1991 ilmestyneiden Työsuojelu maatalouslomituksessa ja Työsuojeluvastuu maatalouslomituksessa –nimisten oppaiden sisältöä. Uudessa oppaassa on vastuukysymykset otettu osaksi turvallisuusasioiden käsittelyä.

Kirjan käyttötarkoitus on toimia oppaana sekä maatalouslomittajille että tilan omistajalle työsuojelukysymyksissä. Opas on tarpeellinen myös lomitusta järjestäville tahoille sekä työterveyshenkilöstölle.

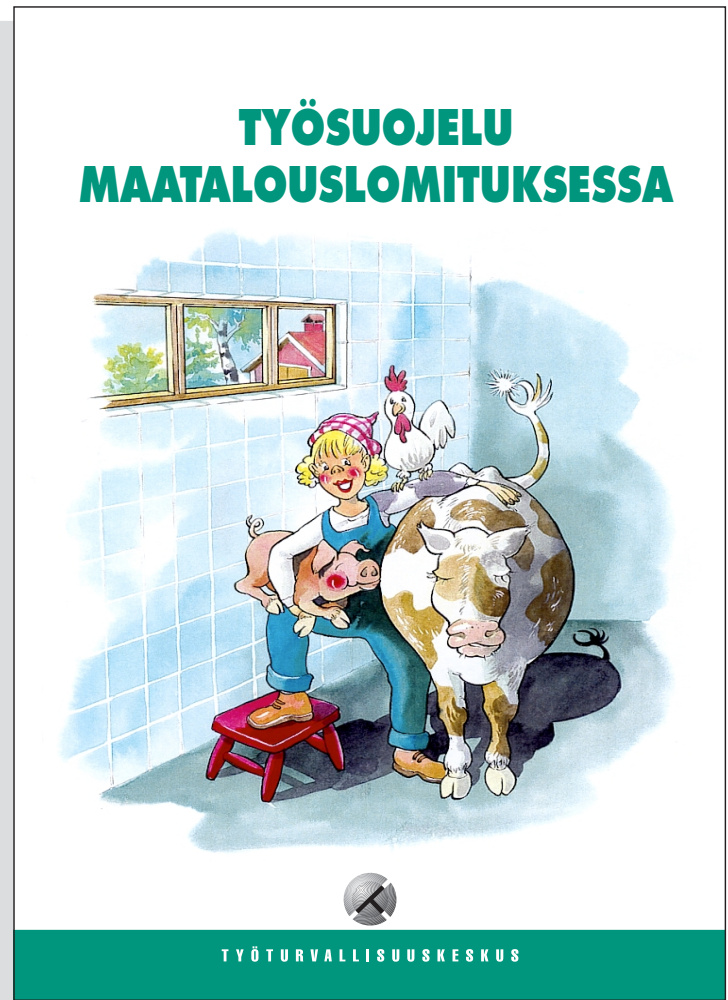
Maatalouslomitus on monivivahteinen toiminta, johon sisältyy varsin paljon erilaisia työturvallisuuteen liittyviä vaaroja ja haittoja. Tämä opas on avuksi näiden tunnistamisessa ja hyvien, turvallisten työtapojen kehittämisessä ja niiden käytäntöön soveltamisessa.

Maatalouden lomituksen työsuojeluopas on tehty Työturvallisuuskeskuksen kuntaryhmän ja maatalousalojen työalatoimikunnan aloitteesta.

Oppaan kirjoitustyöhön ovat osallistuneet:

Reijo Kallio, Vaasan työsuojelupiiri, **Birgitta Kinnunen**, Kuopion aluetyöterveyslaitos, **Pirjo Korttesniemi**, Eläintautien torjuntayhdistys ETT, **Pia Lahin**, MELA, **Paula Lahti**, Pohjois-Karjalan AAKK, **Kyösti Louhelainen**, Kuopion aluetyöterveyslaitos, **Mervi Murtonen**, VTT, **Nina Nevala-Puranen**, Kuopion aluetyöterveyslaitos, **Mika Peltonen**, Työtehosteura, **Merja Perkiö-Mäkelä**, Kuopion aluetyöterveyslaitos, **Markus Pyykkönen**, STM, **Markku Roiha**, Kunnallinen työmarkkinalaitos, **Seppo Savola**, STM, **Auli Sulin**, MELA, **Kirsti Taattola**, Työterveyslaitos sekä **Sirpa** ja **Veikko Tertsunen**, Agro-Elektro Oy.

Lopullisen tekstin on koontanut ja toimittanut **Matti Värri**.

Tilaukset:

Työturvallisuuskeskus/julkaisumyynti
Lönnrotinkatu 4 B, 00120 Helsinki
puh. (09) 616 261, faksi (09) 612 1287
sähköposti: julkaisumyynti@tyoturva.fi

Tilaukseen

Tilaan kpl Työsuojelu maatalouslomituksessa –julkaisuja, tuotenumero 22029, hinta 13 euroa, 84 sivua

Tilaaja _____

Jakeluosoite _____

Postinumero _____ Toimipaikka _____

Puhelin _____ Sähköposti _____

Päiväys _____ Allekirjoitus _____

10 % alennus kertaoston ylittäessä 100 euroa. Julkaisun hintaan sisältyy arvonlisävero. Lähetyksistä peritään toimituskulut.

TYÖSUOJELU MAATALOUSLOMITUKSESSA

Sisällys

1. Maatalouslomitustoiminta

Maatalouslomituspalvelut
Lomitustyön organisointi
Lomasihteerin, johtavan
maatalouslomitajan ja
maatalouslomitajan tehtävät

2. Maatalouslomituksen riskit

Riskien tunnistaminen
Riskien hallinta toimintaohjelmaan
Riskien arviointi
Riskien arvioinnin järjestäminen
Vaarojen tunnistaminen
Riskin suuruuden määrittäminen
Toimenpiteiden valinta
Lisätietoja riskien arvioinnista ja
hallinnasta

3. Osapuolten velvollisuudet

Maatalousyrittäjän velvollisuudet
Työnantajan velvollisuudet
Maatalousyrittäjään työsuhteessa
oleva maatalouslomitaja
Maatalouslomitajan velvollisuudet
Lomituspalveluyrittäjä
Maatalouslomitajan varusteet työssä
Desinfiointiaineet

4. Työnopastus

Laatujärjestelmät
Työnantajan tehtävät
Lomitusvaraus
Johtavan maatalouslomitajan
tilakäynnit
Maatalouslomitajan työtehtävät

5. Ergonomia

maatalouslomitajan työssä

Ergonomian sisältö
Kuormitus lomitustyössä
Työympäristön ergonomia
Kuormituksen vähentäminen
lypsytyössä
Kuormituksen vähentäminen
ruokinta- ja puhdistustyössä
Kuormituksen vähentäminen
traktorityössä
Työntauottaminen ja lepo
Vapaa-ajan liikunta

6. Henkinen kuormitus työssä

Erytispiirteet lomitustyössä
Ennakoiva ja korjaava henkinen
työtöysuojelu
Vuorovaikutustaidot

7. Fysikaaliset vaaratekijät

Melun haitat
Valaistus
Ilmanvaihto ja kaasut

8. Kemialliset vaaratekijät

Pesu- ja desinfiointiaineet
Säilöntäaineet

9. Pölyt ja suojaimet

Pölyt
Hengityksensuojaimet

10. Zoonoosit eli tarttuvat eläintaudit

Eläintautien aiheuttajat
Yleisimmät zoonoosit

11. Työtaturmat

Tapaturmien aiheuttajat ja
niiden torjunta
Rakennusturvallisuus
Koneturvallisuus
Liukastumistapaturmat
maaloudessa
Sähköturvallisuus
Eläinturvallisuus

12. Lomitajien työperäiset sairaudet ja niiden torjunta

13. Maatalouslomitajien työterveyshuolto

Työterveyshuollon tavoitteet
Työterveyshuollon toteuttaminen

14. Ensiapu

15. Työsuojelun valvonta ja säädökset

Työsuojelupiiri
Työolosuhdekartoitus
Tarkastuskäynnit maataloilla
Kunnan työsuojeluorganisaatio
– työsuojelu- ja työympäristö-
sopimus
Kunnallisen alan suojavaatesopimus
Työturvallisuuslain soveltaminen
Nuoria koskeva lainsäädäntö

16. Esimerkkejä sattuneista tapaturmista ja ohjeita niiden välttämiseksi

17. Oikeustapaukset

Työturvallisuuskeskus
maksaa
postimaksun

TYÖTURVALLISUUSKESKUS

Vastauslähetyks

Sopimus 00120-453

00003 HELSINKI